

THỰC TRẠNG NHU CẦU TẬP LUYỆN NGOẠI KHÓA MÔN VÕ VOVINAM CỦA HỌC SINH CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG, TỈNH THÁI NGUYÊN

NCS. Nguyễn Ngọc Bình¹

Tóm tắt: Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy trong thể dục thể thao (TDTT), nghiên cứu đánh thực trạng nhu cầu tập luyện ngoại khóa môn võ Vovinam của học sinh (HS) các trường Trung học phổ thông (THPT), tỉnh Thái Nguyên trên các mặt: Thực trạng nhu cầu tập luyện ngoại khóa môn Võ thuật; Thực trạng động cơ, nhu cầu tập luyện ngoại khóa môn võ Vovinam; Thực trạng các yếu tố đảm bảo cho hoạt động tập luyện ngoại khóa môn võ Vovinam và đội ngũ huấn luyện viên, hướng dẫn viên phục vụ hoạt động ngoại khóa môn Vovinam cho HS các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên. Kết quả là cơ sở để nghiên cứu ứng dụng võ Vovinam trong giờ ngoại khóa nhằm phát triển thể chất cho HS các trường THPT tỉnh Thái Nguyên.

Từ khóa: Thực trạng; Nhu cầu tập luyện; Ngoại khóa; Võ Vovinam, Học sinh; Trường Trung học phổ thông; Tỉnh Thái Nguyên

Summary: Utilizing standard scientific research methods in physical education and sports, this study investigates the current state of extracurricular training needs in the Vovinam martial art among high school students in Thai Nguyen Province. The research covers various aspects, including the current state of extracurricular martial arts training needs, the motivation and demand for extracurricular Vovinam training, the conditions that ensure the effectiveness of extracurricular Vovinam training activities, and the availability of coaches and instructors for extracurricular Vovinam activities for high school students in Thai Nguyen Province. The results serve as a foundation for applying Vovinam in extracurricular activities to promote physical development among high school students in Thai Nguyen Province.

Keywords: Current state; Training needs; Extracurricular; Vovinam martial art; Students; High schools; Thai Nguyen Province.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Với chủ trương phát triển các môn thể thao dân tộc trong học đường, trong đó có Vovinam là môn võ truyền thống của Việt Nam. Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) đã ra Công văn số 4267/BGDĐT-CTHSSV về “Phát triển phong trào tập luyện môn Vovinam trong nhà trường”. Để đạt được mục tiêu, tạo điều kiện cho HS có sức khỏe, thể lực tốt, tinh thần tự hào dân tộc. Bộ GD&ĐT đề nghị các sở giáo dục và đào tạo phối hợp với Liên đoàn Vovinam Việt Nam, Liên đoàn Vovinam các địa phương tuyên truyền phổ biến rộng rãi và đưa môn Vovinam vào chương trình thể thao ngoại khóa (TTNK), tổ chức tập huấn cho các giáo viên thể dục, thành lập các câu lạc bộ Vovinam trong các trường học trên địa bàn của tỉnh.

Đã có nhiều tác giả nghiên cứu về môn võ Vovinam như Nguyễn Thành Tuấn (2002), Trần Mạnh Hưng, Võ Mạnh Chiến (2008), Mai Quốc Vương (2020), Trần Thị Kim Hương (2018), Phạm Quang Long (2019)... Tuy nhiên các công trình chủ yếu nghiên cứu về giải pháp phát triển phong trào, phát triển thể lực cho HS. Còn ứng dụng môn võ

Vovinam vào giảng dạy trong giờ ngoại khóa cho HS thì chưa có tác giả nào nghiên cứu. Kết quả nghiên cứu thực trạng nhu cầu tập luyện ngoại khóa môn võ Vovinam của HS các trường THPT tỉnh Thái Nguyên là cơ sở thực tiễn để lựa chọn nội dung, xây dựng chương trình tập luyện ngoại khóa môn võ Vovinam cho HS THPT trong tỉnh Thái Nguyên.

Quá trình nghiên cứu sử dụng các phương pháp sau: Phân tích và tổng hợp tài liệu; Phỏng vấn, tọa đàm; Quan sát sự phạm và toán học thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

2.1. Thực trạng nhu cầu tập luyện ngoại khóa môn Võ thuật của HS các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên

Nghiên cứu đánh giá nhu cầu tập luyện ngoại khóa môn Võ thuật của HS các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên thông qua phỏng vấn 3682 HS ở các khối lớp từ lớp 10 đến lớp 12 tại các trường THPT trên toàn tỉnh. Kết quả được trình bày ở bảng 1.

Qua bảng 1 cho thấy: Khảo sát nhu cầu tham gia các môn TTNK của HS THPT tỉnh Thái Nguyên thì có tới 1231 HS có mong muốn tập luyện môn võ thuật, chiếm tỷ lệ 46.88%. Đây cũng là yếu tố thuận

1: Trường Đại học sư phạm TDTT Hà Nội

lợi để nghiên cứu ứng dụng môn võ Vovinam giảng dạy trong giờ ngoại khóa cho HS các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên.

2.2. Thực trạng động cơ, nhu cầu tập luyện ngoại khóa môn võ Vovinam của HS các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên

Bảng 1. Thực trạng nhu cầu tập luyện môn võ thuật của HS các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên (n = 3682)

TT	Nội dung	Tổng số	
		m_i	%
Nhu cầu tham gia các môn TTNK			
1	Bóng đá	910	24.71
2	Bóng chuyền	672	18.25
3	Bóng rổ	674	18.31
4	Đá cầu	957	25.99
5	Cầu lông	996	27.05
6	Bơi	783	21.27
7	Võ thuật	1231	33.43
8	Thể dục (Gym, Aerobic..)	765	20.78
9	Điện kinh	725	19.69
10	Các môn thể thao khác	258	7.01

Bảng 2. Động cơ và nhu cầu tập luyện ngoại khóa môn Vovinam của HS các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên (n=1231)

TT	Nội dung	m_i	%	
Động cơ và nhu cầu tham gia (n=1231)				
1	Em mong muốn tập luyện môn võ thuật nào	Võ cổ truyền	324	26.32
		Vovinam	436	35.42
		Taekwondo	256	20.80
		Karate-do	215	17.47
2	Tại sao em muốn tham gia tập luyện môn võ Vovinam (n=436)	Yêu thích	336	77.06
		Kết giao bạn bè	178	40.83
		Nâng cao sức khỏe	246	56.42
		Tham gia biểu diễn, thi đấu	219	50.23
		Bảo vệ bản thân	242	55.50
		Truyền thống gia đình	168	38.53
		Lý do khác	0	0
3	Em muốn tập luyện môn võ Vovinam mấy buổi trong tuần (n=436)	1 buổi/tuần	0	0
		2-3 buổi/tuần	328	75.23
		4 buổi/tuần	91	20.87
		Nhiều hơn 4 buổi/tuần	17	3.90
4	Em muốn thời gian tập luyện môn võ Vovinam mỗi buổi (n=436)	Dưới 45 phút	0	0
		Từ 45 - 60 phút	16	3.67
		Từ 60 - 90 phút	293	67.20
		Từ 90 - 120 phút	127	29.13
5	Thời điểm phù hợp để tập luyện môn võ Vovinam trong ngày (n=436)	Từ 5h - 7h	20	4.59
		Từ 17h-19h	326	74.77
		Từ 19h-21h	90	20.64

Đánh giá thực trạng động cơ và nhu cầu tập luyện môn võ Vovinam của HS các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên. Nghiên cứu tiến hành phỏng vấn 1231 HS có nhu cầu tập luyện môn võ thuật. Kết quả được trình bày tại bảng 2.

Qua bảng 2 cho thấy: Trong số 1231 HS có nhu cầu tham gia tập luyện ngoại khóa môn võ thuật thì có 436 HS có nhu cầu tập luyện môn võ Vovinam, chiếm tới 35.42% tổng số HS. Như vậy, có thể thấy HS có nhu cầu tập luyện ngoại khóa môn võ Vovinam tương đối cao và cao nhất trong các môn võ phổ biến được tổ chức ngoại khóa tại các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên (gồm võ Cổ truyền, Vovinam, Taekwondo, Karate-do).

Về động cơ tham gia tập luyện: có đến 77.06% HS tham gia tập luyện vì yêu thích môn võ Vovinam, 56.42% HS tập luyện vì muốn rèn luyện nâng cao sức khỏe, 54.50% tập luyện để bảo vệ bản thân và có 50.23% HS tập luyện để được tham gia biểu diễn, thi đấu. Đây là các động cơ rất tích cực, là cơ sở để phát triển rộng rãi phong trào tập luyện môn võ Vovinam trong các nhà trường THPT tại tỉnh Thái Nguyên.

Về thời gian tập luyện: HS có nhu cầu tập 2-3 buổi/tuần, chiếm 75.23%, mỗi buổi từ 60-90 phút, chiếm 67.20% và tập luyện vào thời điểm 17h tới 19h hàng ngày có tỷ lệ cao nhất, chiếm 74.77%. Đây cũng là khoảng thời gian thích hợp để tổ chức giảng dạy ngoại khóa môn võ Vovinam cho các em. Vì khi kết thúc học văn hóa xong các em sẽ tham gia tập luyện ngoại khóa luôn tại trường mà không phải mất nhiều thời gian di chuyển, rất thuận tiện và phù hợp cho các em.

2.3. Thực trạng các yếu tố đảm bảo cho hoạt động tập luyện ngoại khóa môn võ Vovinam của HS các trường THPT trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên

2.3.1. Điều kiện cơ sở vật chất dành cho tập luyện ngoại khóa môn võ Vovinam

Để đánh giá thực trạng cơ sở vật chất (CSVC) dành cho hoạt động ngoại khóa môn Vovinam. Nghiên cứu tiến hành khảo sát CSVC ở 32 trường THPT và các câu lạc bộ (CLB) võ Vovinam trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên. Kết quả được trình bày tại bảng 3.

Qua bảng 3 cho thấy: Về Nhà tập, sân tập, thảm tập: Trên thực tế, các CLB võ Vovinam tại các

trường THPT chỉ có một số trường có thảm tập, một số trường được tập luyện trong nhà đa năng của trường, còn lại đều tổ chức tập luyện ngay tại sân trường.

Về các trang thiết bị tập luyện cá nhân như: võ phục, bảo vệ răng, găng tập... Đây là các trang thiết bị do người học tự trang bị nên rất đầy đủ và chất lượng tốt, đáp ứng tốt nhu cầu tập luyện, phù hợp với đặc điểm cá nhân. Các trang thiết bị tập luyện khác như đích đấm, lampơ đơn, lampơ kép, mũ bảo vệ, koki... tất cả các CLB đều có, tuy số lượng và chất lượng có khác nhau. Các trang thiết bị tập luyện hỗ trợ, phát triển thể lực như tạ Ant bảo vệ... cũng được các CLB trang bị tương đối đầy đủ.

2.3.2. Đội ngũ huấn luyện viên, hướng dẫn viên phục vụ hoạt động ngoại khóa môn Vovinam cho HS các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên

Một trong các yếu tố quyết định chất lượng và sự phát triển của phong trào ngoại khóa chính là đội ngũ huấn luyện viên Huấn luyện viên, Hướng dẫn viên. Nghiên cứu tiến hành khảo sát số lượng đội ngũ Huấn luyện viên, Hướng dẫn viên, Cán bộ quản lý tại các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên bằng phương pháp tham khảo và phân tích hồ sơ lưu trữ. Kết quả thể hiện tại bảng 4.

Qua bảng 4 cho thấy: Đội ngũ Huấn luyện viên trong trường có 25 giáo viên dạy môn GDTC. Huấn luyện viên bên ngoài trường có 30 Huấn luyện viên. Đội ngũ này đều có đẳng cấp chuyên môn từ Hoàng đai II trở lên, với thâm niên giảng dạy trung bình là 9 năm đối với Huấn luyện viên. Đối với Hướng dẫn viên đều có đẳng cấp chuyên môn từ Hoàng đai I trở lên với thâm niên trung bình là 3 năm. Đây là lực lượng hỗ trợ Huấn luyện viên trong việc giảng dạy và quản lý CLB. Cán bộ quản lý CLB có 07 người, đây chủ yếu là lực lượng GV GDTC, hoặc GV kiêm nhiệm công tác đoàn hội của trường làm công tác quản lý CLB. Kết quả cho thấy đội ngũ Huấn luyện viên, Hướng dẫn viên phục vụ hoạt động ngoại khóa môn Vovinam cho HS các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên đủ về số lượng và chất lượng, đảm bảo

Ảnh minh họa (nguồn Internet)

Bảng 3. Điều kiện CSVC phục vụ tập luyện ngoại khóa môn Vovinam cho HS các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên

TT	Tên gọi	Đơn vị tính	Số lượng	Chất lượng	Mức độ đáp ứng	Ghi chú
1	Nhà tập	-	15	Khá	Trung bình	Nhà đa năng
2	Sân tập ngoài trời	-	Đủ	Khá	Tốt	Sân trường
3	Thảm tập	m ²	-	Khá	-	CLB trang bị
4	Dụng cụ bảo hộ (Găng, mũ, Kucki..)	Bộ	Đủ	Khá	Tốt	Tự trang bị
5	Bao cát	Chiếc	Đủ	Trung bình	Đủ	CLB trang bị
6	Lämpơ, gối đá	Cái	Đủ	Trung bình	Đủ	
7	Dây nhảy		Đủ	Trung bình	Đủ	
8	Dây cao su	Cái	Đủ	Trung bình	Đủ	
9	Tạ Ante các loại	Cái	Đủ	Trung bình	Đủ	
10	Bao chì các loại	Cái	Đủ	Trung bình	Đủ	
11	Dụng cụ hỗ trợ, tập luyện khác	Cái	-	-	-	Tự trang bị

Bảng 4. Thực trạng đội ngũ GV, HLV, hướng dẫn tập luyện ngoại khóa môn Vovinam tại các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên (n=42)

TT	Phân loại	Số lượng	Trình độ		Đăng cấp			Thâm niên
			Đại học	Sau đại học	Hoàng đai I	Hoàng đai II	≥ Hoàng đai III	
1	HLV trong trường	25	20	5	0	15	10	9
2	HLV ngoài trường	30	25	5	0	15	15	9
3	HDV	15	15	0	10	5	0	3
4	Cán bộ quản lý	7	3	4	0	7	0	5

thực hiện tốt công tác giảng dạy và huấn luyện.

3. KẾT LUẬN

Thông qua kết quả nghiên cứu có thể thấy HS có nhu cầu tập luyện ngoại khóa môn võ Vovinam tương đối cao và cao hơn cả trong các môn võ thuật được tổ chức ngoại khóa tại các trường THPT trong tỉnh Thái Nguyên. Các yếu tố đảm bảo hoạt động tập luyện ngoại khóa môn võ Vovinam tương đối đầy đủ, đáp ứng tốt nhu cầu tập luyện của HS; đội ngũ Huấn luyện viên, hướng dẫn viên hướng dẫn tập luyện đủ về số lượng và chất lượng, đảm bảo có thể tổ chức giảng dạy ngoại khóa môn võ Vovinam đạt hiệu quả cao, góp phần phát triển thể chất cho HS, bảo tồn, phát triển và nâng cao giá trị môn Vovinam, môn võ thuật của người Việt Nam.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Công văn số 4267/BGDĐT-CTHSSV*, ngày 21 tháng 7 năm 2010, về

việc “Phát triển phong trào tập luyện môn Vovinam trong nhà trường”.

2. Dương Nghiệp Chí (2004), *Đo lường thể thao*, Nxb TĐTT, Hà Nội.

3. Trịnh Trung Hiếu (1997), *Lý luận và phương pháp giáo dục TĐTT trong nhà trường*, NXB TĐTT.

4. Lê Văn Lãm, Phạm Xuân Thành (2008), *Giáo trình thể dục thể thao trường học*, Nxb TĐTT, Hà Nội.

Nguồn bài báo: Bài báo trích từ kết quả Luận án Tiến sĩ Giáo dục học tại trường Đại học sư phạm Thể dục thể thao Hà Nội, tên luận án: “Nghiên cứu ứng dụng võ Vovinam trong giờ ngoại khóa nhằm phát triển thể chất cho HS các trường THPT, tỉnh Thái Nguyên”. Luận án dự kiến bảo vệ năm 2024. Tác giả: NCS. Nguyễn Ngọc Bình.

Ngày nhận bài: 12/2/2024; **Ngày duyệt đăng:** 20/5/2024.